

สภาพและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
จัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์
The State and Development Guidelines for
Participation in the Study of Child Development
Centers Under the Sub District Administrative
Organization of Bo Kaeo Sub District, Nakhu District,
Kalasin Province

พงษ์ไทย อัยวรรณ¹, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมสันที ขจรปัญญาไพศาล²,
ดร.สุพจน์ ดวงเนตร³

Pongthai Iyawan¹, Asst. Prof. Dr. Komson Kajonpanyapaisan²,
Dr. Supot Duangnet³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งการศึกษาเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

³ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

¹ Graduate Student of Education Program in Educational Administration,
Faculty of Education, Kalasin Rajabhat University

² Assistant Professor, Lecturer, Faculty of Education, Kalasin Rajabhat University

³ Lecturer, Faculty of Education, Kalasin Rajabhat University

จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่าวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรชุมชน หน่วยงานราชการในชุมชน จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกการสนทนา กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มากขึ้น โดยแต่งตั้งร่วมเป็นคณะกรรมการในทุกด้านสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานอื่นๆ โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคีทั้งภายในและภายนอกชุมชน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของชุมชน, การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

The purpose of this study was to investigate the situational participation and the approach used in the developmental of guidelines that will be used throughout all teaching activities in child development center under the Bokaew's Subdistrict Administrative Organization, Nakhu District, Kalasin Province. The research is in two steps : Step 1) Evaluate situational participation in the current education management at child development centers. To that end, there were 217 Samples in this step consisting of the chief executive of the SAO, chief administrator of the SAO, education boss, chief of child development center, a teacher administrator and parents. Information was obtained using a questionnaire, percentage analysis result, average, standard deviation. Step 2) Develop participation guidelines for the educational management of child development centers. There were 20 Samples in this step consisting of an educational administrator, education experts, chief of the child development center, representatives of an community organization,

government agencies in the community. The instruments used were group discussion, data analysis and content analysis.

The findings were as follows : 1) Situational participation was medium. 2) There should be a provision giving the community an opportunity to participate in the development of guidelines for educational management by appointing a committee, cooperating with parents, and other organization and by focusing on the process both within and outside the community.

Keywords : Community Participation, Teaching Activities, Children Nursery

บทนำ

เด็กเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่ง เป็นความหวังของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศผู้ที่จะเจริญเติบโตเป็นหลักที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งถือเป็นภาระหนักของเด็กในอนาคต การที่เด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้รับภาระของประเทศได้นั้น จำเป็นต้องได้รับการเลี้ยงดู ปกป้องสิ่งที่ดีงามให้แก่เด็กให้มีความพร้อมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา การเตรียมความพร้อมเด็กก่อนวัยเรียนนับเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะเด็กก่อนวัยเรียนถือเป็นวัยทองของชีวิต เป็นวัยแห่งการวางรากฐานทั้งหลายทั้งปวงในชีวิต

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 49 บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอภาคกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา 41 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมและความต้องการภายในท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2549 : 18) และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจัดใน

รูปแบบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 – 2559 เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรม ตามความเป็นอยู่จริงของเด็ก โดยมีผู้ใหญ่ในชุมชนเป็นผู้เชื่อมโยงองค์ความรู้ต่างๆ ให้แก่เด็กทั้งยังเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาอย่างเป็นองค์รวม โดยผ่านการเล่นซึ่งเป็นพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กและผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กเล็ก โดยมีผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดี ของการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ต่างๆ ในการเรียนรู้ ที่สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้ อย่างมีความสุข ซึ่งต้องประสานความร่วมมือจาก ครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2545 : 8)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการต่างๆ และที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้นเอง ดังนั้นมาตรฐานการดำเนินงานและบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงมีความแตกต่าง หลากหลายกันกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็กเป็นไปอย่างมีระบบมีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการสำหรับมาตรฐาน ดังกล่าวจำแนกออกเป็น 6 ด้านประกอบด้วยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากรด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตรด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนด้านส่งเสริมเครือข่าย การพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553 : 4)

จากการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว ปี 2555 ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปได้ว่า ด้าน การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ผ่านเกณฑ์ในระดับดี สำหรับด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนต้องปรับปรุงเนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมาชุมชนยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมเท่าที่ควรประชาชนผู้ปกครอง คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ ตนต่อการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการจึงทำให้การเข้ามามีส่วนร่วมตามบทบาท หน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ในระดับต่ำและส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (สำนักงานสาธารณสุขอำเภอนาคู, 2555 : 3) สอดคล้องกับสภาพ

การจัดการศึกษาที่ผ่านมาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคีการพัฒนา ต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทำให้การจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับ ความต้องการของประชาชนในพื้นที่และอุปสรรคในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2551 : 2) ซึ่งจะหาอย่างไรที่จะให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนกับการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาก ที่สุดเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชุมชนกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จากเหตุผลและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา สภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อนำผลการวิจัย ที่ได้มาประมวลสรุปหาแนวทางที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้กับการบริหารและพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาตลอดจนเป็นการกระตุ้นให้ผู้ปกครองตระหนักถึงบทบาท ของตน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กเล็กและสามารถตอบสนอง ความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู จังหวัด กาฬสินธุ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์เป็น แบบเลือกตอบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการจัดการศึกษา
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู จังหวัด
กาฬสินธุ์เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ
สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
กำหนดไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร
ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรม
ตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริม
เครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม
คือ กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว ปลัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบลบ่อแก้ว หัวหน้าส่วนการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว หัวหน้า
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/รักษาการหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็กจำนวน
15 คน และกลุ่มผู้ปกครองเด็กที่ศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบลบ่อแก้ว ปีการศึกษา 2556 จำนวน 236 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ นายกองค้การ
บริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว หัวหน้าส่วนการศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/รักษาการหัวหน้า
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 15 คน และกลุ่มผู้ปกครองจำนวน
202 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และ
มอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 40) ได้ขนาด
กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 217 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random
Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยฉลากที่จับมาแล้วจะต้องนำมาใส่คืน เพื่อให้
จำนวนประชากรที่สุ่มมีจำนวนเท่าเดิม เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการได้รับการสุ่ม
เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกำหนดวันเวลารับแบบสอบถามคืน ภายใน 2 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 215 ฉบับ จากแบบสอบถาม จำนวน 217 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.08

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าจำนวนและหาค่าร้อยละ
2. สภาพการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาขุ จังหวัดกาฬสินธุ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาขุ จังหวัดกาฬสินธุ์ วิเคราะห์โดยสังเคราะห์เนื้อหา

(Content Analysis)

ระยะที่ 2 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

วิธีวิจัยและการวางแผนการทดลองทางสถิติ

ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อการสนทนากลุ่ม โดยนำประเด็นสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับแรกของแต่ละด้าน จากการศึกษาในระยะที่ 1 มากำหนดเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 6 ด้าน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 20 คนแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารการศึกษา จำนวน 3 คน ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว หัวหน้าส่วนการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว

2. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูต้นแบบปฐมวัย ศึกษานิเทศก์
3. กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 4 คน ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/รักษาการ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
4. กลุ่มองค์กรชุมชน จำนวน 5 คน ได้แก่ กำนันตำบลบ่อแก้ว คณะกรรมการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
5. กลุ่มผู้ปกครอง จำนวน 4 คน
6. กลุ่มหน่วยงานราชการในชุมชน จำนวน 1 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่รับผิดชอบงานเด็กส่งเสริมสุขภาพเด็ก 0 - 5 ปี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

วิเคราะห์โดยสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิจัย เป็นแบบพรรณนา

ผลการศึกษา

ตารางที่ 1 สภาพการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์

การมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน จัดการศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน (n = 15)		ระดับ การมี ส่วนร่วม	กลุ่ม ผู้ปกครอง (n = 200)		ระดับ การมี ส่วนร่วม	รวม (n = 215)		ระดับ การมี ส่วน ร่วม
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	3.91	0.89	มาก	2.59	0.67	ปานกลาง	2.68	0.79	ปานกลาง
2. ด้านบุคลากร	3.86	0.76	มาก	2.71	0.71	ปานกลาง	2.79	0.71	ปานกลาง
3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและ ความปลอดภัย	3.62	0.87	มาก	3.13	0.62	ปานกลาง	3.14	0.65	ปานกลาง
4. ด้านวิชาการและ กิจกรรมตามหลักสูตร	3.92	0.84	มาก	3.04	0.55	ปานกลาง	3.09	0.64	ปานกลาง
5. ด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจาก ทุกภาคส่วน	3.68	0.72	มาก	3.03	0.51	ปานกลาง	3.08	0.59	ปานกลาง
6. ด้านส่งเสริมเครือข่าย การพัฒนา เด็กปฐมวัย	3.56	0.48	มาก	2.54	0.77	ปานกลาง	2.60	0.81	ปานกลาง
โดยรวม	3.76	0.76	มาก	2.84	0.64	ปานกลาง	2.90	0.70	ปานกลาง

1. สภาพการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย กลุ่มผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ มีดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่างๆ ให้มากขึ้น เช่น ด้านบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลโดยแต่งตั้งคณะกรรมการ จากตัวแทนของชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในทุกด้าน

2.2 ด้านบุคลากร ควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมสรรหาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยแต่งตั้งคณะกรรมการจากหน่วยงานในพื้นที่ตำบลบ่อแก้ว ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาและตัวแทนของชุมชน ร่วมเป็นกรรมการวางแผน อัตรากำลัง การสรรหาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลอดจนร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร และบุคลากรควรได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยควรให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายพัฒนา ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ และชุมชน ตลอดจนควรมีกิจกรรมที่สร้างความเข้าใจและเน้นย้ำให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและร่วมฝึกซ้อมการป้องกันอุบัติเหตุอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง

2.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กชุมชนควรรนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของเด็ก เช่น เชิญชาวบ้านที่มีความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรสอนเด็ก และแต่งตั้งให้ตัวแทนชุมชน เข้าร่วมเป็นกรรมการติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา ตลอดจนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องสรุปและรายงานการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้บริหารและชุมชนทราบอย่างสม่ำเสมอ

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรตระหนักในบทบาทและการมีส่วนร่วมของประชาชน มีนโยบายที่ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากยิ่งขึ้น ควรจัดตั้งให้มี

กองทุนส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อขอรับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ และเป็นแหล่งการเรียนรู้ ให้บริการชุมชนในด้านต่างๆ

2.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยของคณาจารย์บริหารส่วนตำบล บ่อแก้ว ควรเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนและจัดให้มีเครือข่ายกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้เกิดกลุ่มครูผู้ดูแลเด็กโดยรวมกลุ่มย่อยภายในตำบล บ่อแก้วและตำบลใกล้เคียงเพื่อจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนด้านวิชาการและการพัฒนาเด็ก ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ

สรุปผลและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพการณ์มีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็กให้ความสำคัญกับการจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นสำคัญสามารถตอบสนองความสนใจของเด็กได้และในการจัดกิจกรรมนั้นครูได้เน้นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งเป็นตามจุดมุ่งหมายของกรมวิชาการ (2546 : 9-25) ที่มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยอาจเนื่องมาจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการส่งเสริมการสร้างกระบวนการพัฒนาเครือข่ายในรูปแบบต่างๆ ในกลุ่มผู้ปกครองระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยอาจเนื่องมาจากชุมชนมีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานในการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและบริจาควัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยอาจเนื่องมาจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดการประชาสัมพันธ์และขาดประสานงานกับชุมชนเท่าที่ควร ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ยังไม่มีการประชาสัมพันธ์เรื่องการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนทราบเท่าที่ควร จึงส่งผลให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดภาคีเครือข่ายในการทำงาน

2. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลปอแก้ว อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์พบว่า

2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่างๆ ให้มากขึ้น เช่น ด้านบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจากตัวแทนของชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสถิติ ปวะบุตร (2555 : 67) ได้เสนอแนะสิ่งที่ได้จากการศึกษาไว้ว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรจะเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานในด้านต่างๆ โดยพิจารณาเลือกแนวทางที่จะให้ผู้ปกครองสามารถเข้าร่วมได้สะดวกมากที่สุด

2.2 ด้านบุคลากร ควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมสรรหาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยแต่งตั้งคณะกรรมการจากหน่วยงานในพื้นที่ตำบลปอแก้ว ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาและตัวแทนของชุมชนร่วมเป็นกรรมการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลอดจนร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร และบุคลากรควรได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับทองกร จิตสิงห์ (2550 : 74 - 83) พบว่าแนวทางในการพัฒนาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเห็นควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย สำหรับแนวทางในการพัฒนาบุคลากรนั้น พลอยพัชชา อามาตย์ (2552 : 84-87) กล่าวว่าควรการพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้กลยุทธ์ 3 กิจกรรมคือการประชุมเชิงปฏิบัติการการนิเทศและการนิเทศภายในสามารถพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ดีและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

2.3 ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ควรให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายพัฒนา ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ และชุมชน ตลอดจนควรมีกิจกรรมที่สร้างความเข้าใจและเน้นย้ำให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและร่วมฝึกซ้อมการป้องกันอุบัติเหตุอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปี 2553

กล่าวว่าบริเวณพื้นที่สำหรับการนอนต้องคำนึงถึงความสะอาดและความปลอดภัยเป็นหลัก อากาศถ่ายเทได้สะดวก จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี ปลอดภัย ไม่มีเสียงรบกวน เช่นเดียวกับดวงเดือน จันตา (2554 : 56 - 61) กล่าวว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจะมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อพัฒนาการของเด็ก

2.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและแผนการจัดการกิจกรรมพัฒนาเด็กชุมชนควรนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของเด็ก เช่น เชิญชาวบ้านที่มีความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรสอนเด็ก และแต่งตั้งให้ตัวแทนชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา ตลอดจนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องสรุปและรายงานผลการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้บริหารและชุมชนทราบอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับบลิตา ปะบุตร (2555 : 58) กล่าวว่าในการวางแผนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรแจ้งทางชุมชนได้รับรู้และมีส่วนร่วมในการวางแผน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชนต้องร่วมกันนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนให้มากที่สุด เช่น เชิญชาวบ้านที่มีความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรสอนนักเรียน นอกจากนี้ควรมีการติดตามและประเมินผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในลักษณะไตรภาคี 3 ฝ่ายคือ ภาคประชาชนหรือผู้แทนในชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรตระหนักในบทบาทและการมีส่วนร่วมของประชาชน มีนโยบายที่ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากยิ่งขึ้น ควรจัดตั้งให้มิกองทุนส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อขอรับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ และเป็นแหล่งการเรียนรู้ ให้บริการชุมชนในด้านต่างๆ ดังจะเห็นได้จากการให้ความสำคัญในการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2549 : 12, 24) ได้เน้นให้ทุกส่วนของสังคมคือบุคคล ครอบครัวชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชนองค์กรวิชาชีพสถาบันทางศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษา

และชุมชนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยมีการระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการร่วมคิดร่วมวางแผนร่วมเสนอแนะเมื่อมีการประชุมจนถึงการร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานและร่วมระดมทรัพยากรร่วมกันเพื่อนำไปสู่แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาของตนเองเช่นเดียวกับลลิตา ปวะบุตร (2555 : 66) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาจะต้องหาแนวทางในการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากที่สุดการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนถ้าสถานศึกษาและชุมชนมีการร่วมมือกับทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาร่วมกันย่อมประสบความสำเร็จ

2.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยการสร้างเครือข่ายกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้เกิดกลุ่มครูผู้ดูแลเด็กโดยรวมกลุ่มย่อยภายในตำบลบ่อแก้วและตำบลใกล้เคียงเพื่อจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนด้านวิชาการและการพัฒนาเด็กร่วมกันอย่างสม่ำเสมอสอดคล้องกับจิระฉวี สีมารักษ์ (2553 : 123) เสนอแนะไว้ว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนและจัดให้มีเครือข่ายกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกด้าน โดยแต่งตั้งในรูปแบบของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ด้านบุคลากรผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรและควรตั้งงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการฝึกอบรมและควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
3. ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อกำหนดนโยบายการพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยและผู้บริหารควรมีแผนในการซ่อมแซม อาคารและเครื่องเล่นต่างๆ ที่ชำรุด เพื่อให้มีความปลอดภัยเหมาะสมกับเด็ก

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีกิจกรรมให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำหลักสูตรและแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอด้วยสื่อรูปแบบต่างๆ เช่น จดหมายข่าว แผ่นพับ เป็นต้น

5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรสร้างเข้าใจในบทบาทและการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยจัดอบรมผู้ปกครองและให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนให้มากขึ้นในช่วงวันหยุด ซึ่งผู้ปกครองสามารถเข้าร่วมกิจกรรมพร้อมกัน เพื่อเป็นการส่งเสริมคุณภาพเด็กและพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างกระบวนการพัฒนาเครือข่าย เช่น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่และต่างพื้นที่

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยในพื้นที่อื่น ที่ประสบผลสำเร็จในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อนำมาเปรียบเทียบและพัฒนาการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ว
2. ควรมีการวิจัยในเชิงลึกในประเด็นที่มีสภาพการมีส่วนร่วมน้อย เช่น ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- Department of Curriculum and Instruction Development. (2003). **Early Childhood program 2003**. Bangkok : Department of Curriculum and Instruction Development.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2545). **คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสาสมัครศึกษาดินแดน.
- Department of Local Administration, Ministry of Interior. (2002). **Department of Local Administration's Child Development Center Handbook**. Bangkok : Volunteer Defense Corps Printing House.

- _____. (2551). การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสาศึกษาดินแดน.
- _____. (2008). Department of Local Administration's Child Development
Center Operations. Bangkok : Volunteer Defense Corps Printing
House.
- _____. (2553). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ.
- _____. (2010). Operational Standards of the Department of Local
Administration's Child Development Center. Bangkok.
- จิระวุฒิ สีมารักษ์. (2553). การดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตาม
มาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(บริหารการศึกษา) เลย : สถาบันราชภัฏเลย.
- Srimarak, Jirawut. (2010). Curriculum Management for Child Development
Centers According to the Standards of the Department of Local
Administration in Loei. M.Ed. (Educational Administration) Thesis
Loei : Loei Rajabhat University.
- ดวงเดือน จันตา. (2554). การจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านหลวง
อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. เชียงใหม่ :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Chanta, Duangduan. (2011). Management of child development center
Ban Luang Subdistrict municipality, Chom Thong District,
Chiang Mai Province. Independent Study M. Ed. In Educational
Administration : Chiang Mai University.
- ทองกร จิตสิงห์. (2550). การศึกษาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการ
จัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอดอนมดแดง
จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.
- Jitsingh, Tongkorn. (2550). A Study on the District Administrative
Organization's Ability in Educational Management for Children
in the Child Development Center in Don Mod Daeng District,
Ubolratchathani Province. MPA Independent Study. Khon Kaen :
Khon Kaen University.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- Srida-aad, Boonchom. (1992). **Fundamental Research**. 2nd Edition. Bangkok : Suviriyasaan.
- พลอยพัชชา อามาตย์. (2552). **การพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเก้าิ้วอำเภอพล จังหวัดขอนแก่นสังกัดองค์การบริหารส่วน ตำบลเก้าิ้ว**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Amat, Ploypatcha. (2009). **Personnel Development in Learning Experience Management Integration in the Early Youth Development Center of the Kao Ngiew Sub-District Administration Organization, Pol District, Khon Kaen Province Under the Kao Ngiew Sub district Administration Organization**. M.Ed. Independent Study, Mahasarakham : Mahasarakham University.
- ลลิตา ปวะบุตร. (2555). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Pawabutr, Lalita. (2012). **The Participation of the Community in the Administration of the Early Youth Development Center, Sanpooloei Sub district, Doi Saket District, Chiang Mai Province**. M.Ed. Independent Study, Chiang Mai : Chiang Mai University.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2549). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์จำกัด.
- Office of the National Education Commission. (2006). **The National Education Act and amendments 2542 (1999) (2nd Edition)**. (2002). Bangkok : Skybook Publisher.
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอนาคู. (2555). **ผลการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่ายู่ ปี 2555**. วชิราวุฒิ : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอนาคู.
- Nakhu Public Health Office. (2012). **Evaluate healthy childcare center 2015**. Kalasin : Nakhu Public Health Office.